

BESTYRELSENS BERETNING
ved formand Jørn Dalby

GENERALFORSAMLING DEN 3. MARTS 2014

I

**SAKSKØBING SPORTSCENTER
I SAKSKØBING**

1. Indledning	1
2. Året 2013 – et nemt og godt år	1
3. Roefrø	3
4. Fabriksudvalget til Nakskov v/ Hans Peder Madsen	4
5. Fabriksudvalget til Nykøbing v/ Finn Jørgensen	8
6. Højere roepris i 2013 og 2014	14
7. EU-produktionsafgift retur til dyrkerne for årene 2001-2006	16
8. Fremtiden, uden kvoter og mindstepris på roerne	17
9. CIBE	19
10. Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere, WABCG	20
11. Sukkerroeafgiftsfonden	21
12. Nordic Beet Research, NBR	21
13. Foreningen	22
14. Afslutning	23

1. Indledning

Der er ikke to år, der er ens – specielt ikke når man arbejder med naturen, som vi gør som landmænd! Det understreges tydeligt, når vi ser tilbage på 2013-sæsonen og samtidig husker et år længere tilbage og sammenligner med 2012.

2013 blev et nemt år med roer af høj kvalitet og et rekordudbytte til slut. Ikke noget med frost og rådne roer, og fabrikkerne kørte, bortset fra lidt startproblemer det ene sted, også som de skulle.

Det betyder dels, at beretningen her i år kan gøres lidt kortere end sidste år, men det betyder også – hvilket er nok så væsentligt, at det er muligt at bruge mere tid på at se fremad. Det passer fint sammen med, at 2013 blev året, hvor EU nåede frem til en afgørelse om den nye landbrugsordning og herunder om sukker, hvor det blev besluttet, at sukkerkvoterne og mindsteprisen på roerne ophører i 2017. Det er selvfølgelig nogle nye forudsætninger, der venter, men det er på den anden side ikke noget, vi skal gå og frygte – der skal fortsat produceres roer og sukker i Danmark som i dag. Det er dog helt klart, at de nye vilkår optager os alle, og det vigtigt, at vi nu i den kommende tid har fuld fokus på at finde frem til den optimale måde at indrette os på i forhold til de nye vilkår.

Roeprisen har også fyldt en hel del i 2013, hvor vi var helt henne i november måned, før vi fik en aftale på plads med Nordic Sugar – en aftale som ellers skulle have været på plads senest den 1. juli. Det var dog ventetiden værd, da det lykkedes os at få prisstigninger igennem for både 2013 og 2014 som følge af den høje sukkerpris på markedet de senere år.

Jeg vil nu gå dybere ned i detaljerne for året, men inden da vil jeg dog allerede nu løfte sløret for, at der venter en rigtig god nyhed. Inden for det næste halve år kommer der en meget stor pose penge til udbetaling fra EU. Der er tale om penge der kommer retur fra produktionsafgifter, som EU har opkrævet for meget i årene 2001-2006. Der er tale om et beløb på ikke mindre end 86 millioner kr til de danske dyrkere. Jeg vender tilbage med en nærmere omtale af det.

2. Året 2013 – et nemt og godt år

Som nævnt blev 2013 – i modsætning til 2012 – et nemt og godt år på mange måder. Året begyndte ganske vist i et langsomt gear med en sen roesåning og langsom vækst i starten pga. den lange og kolde vinter, der først slap sit tag i april måned. Og efterfølgende fik vi også et relativt koldt forår, som fra juli blev fulgt op af en varm sommer, hvor afgrøderne godt kunne have brugt lidt mere regn. Men herefter har vi haft medvind over en bred kam med en let kornhøst og nemme forhold til såningen i september, stor tilvækst i roerne i løbet af efteråret, en nem optagning og ingen frost til at ødelægge roerne og gøre roeleveringen besværlig i den sidste del af kampagnen.

Efter problemerne med frosne og rådne roer i 2012 fik vi lavet en aftale med Nordic Sugar om dækning af roerne, og selvom dugene ikke blev testet af frost i kampagnen, så har de dog vist deres værdi i form af renere roer. Vi endte på en gns. renhed på 89,5 %, hvilket er en rekordrenhed, og det udløste en tillægsbetaling for rene roer på 26,6 mio. kr, hvilket heller aldrig er set før. Finn Jørgensen vil komme nærmere ind på kuledækningen i sin del af beretningen.

Slutspurten på kampagnen var så god, så det noget overraskende resulterede i et nyt rekordudbytte på 12,8 tons sukker pr. ha. Hermed har roerne endnu gang vist, at det er en afgrøde med et stort vækstpotentiale. Rekordudbyttet er resultatet af det store engagement og den faglige kunnen, som alle roedyrkere lægger i dyrkningen – så her er det tilladt at klappe sig selv eller sidemanden på skulderen! Hertil kommer gode sorter og brug af den nyeste viden, som NBR stiller til rådighed. Vi har således langt fra nået grænsen for, hvad vi kan opnå i roerne – tværtimod, vi har jo også et 20-20-20 mål, som vi stræber efter!

Med rekorden er det nye 5-års gns. udbytte oppe på 12,1 tons sukker pr. ha – hvem havde troet det for blot få år siden!

Resultat af kampagnen 2013 for hele Danmark

Areal:	37.600 ha
Dyrkere:	1.325 stk.
Leverede rene roer, i alt:	2.594.266 tons
Leveret polsukker, i alt:	480.776 tons
Produceret hvidtsukker, i alt:	461.960 tons
Leveringsprocent (kvote + industri):	112,3 %
Afregningsfaktor:	104,1
Renhed:	89,5 %
Sukkerindhold:	18,5 %
Rodudbytte pr. ha:	69,0 tons
Polsukker pr. ha:	12,8 tons

Resultat af kampagnen 2013, områdeopdelt

	Renhed %	Pol %	Rod Ton/ha	Polsukker Ton/ha
Lolland	89,2 (87,4)	18,7 (18,2)	69,9 (70,1)	13,1 (12,8)
Falster og Møn	89,8 (88,4)	18,6 (18,1)	68,2 (67,5)	12,7 (12,2)
Sjælland	90,1 (88,5)	18,1 (17,7)	67,5 (67,5)	12,2 (11,3)
Fyn og Jylland	89,6 (89,1)	18,0 (17,8)	66,2 (64,4)	11,9 (11,5)
I alt DK (Gns.)	89,5 (87,9)	18,5 (18,1)	69,0 (68,2)	12,8 (12,3)

- tallene i parentes er resultaterne fra kampagnen 2012

Kvaliteten af roerne har også været høj gennem hele kampagnen, og fabrikkerne har generelt kørt godt med en daglig oparbejdning på et stabilt højt niveau med flere rekorder undervejs i daglig oparbejdning. Dog var starten i Nakskov noget vaklende med flere udfald, men det fik de heldigvis rettet op på – Hans Peder Madsen vil komme nærmere ind på det i sin del af beretningen. Herfra skal lyde en tak til

fabrikkernes folk for en god kampagne, og vi ser naturligvis frem til, at fabrikkerne fortsætter de gode takter i den kommende kampagne.

Der er til gengæld ingen ros til Nordic Sugar for deres nye hjemmeside. Det er ganske enkelt ikke godt nok, at man sender en ny hjemmeside i luften, som har så mange fejl. Vi er afhængige af en velfungerende hjemmeside, hvor vi til enhver tid skal kunne gå ind og hente al information om vores kontrakter, roeleveringer, afregningsbilag, foretage frøbestilling m.v. Så duer det ikke, at hjemmesiden kun fungerer for et udpluk af dyrkerne, som tilfældigvis har det rigtige styresystem på deres PC, eller hvad det nu er, der skal til, for at det fungerer. Og det mest groteske er, at hjemmesiden fungerede upåklageligt i flere år, før Nordic Sugar lagde den om!

Jeg er klar over, at Agricenteret er ligeså irriteret over problemerne, som vi dyrkere, og Nordic Sugar i København er heller ikke stolt ved situationen, men vi har brug for noget handling nu og her og kan kun gentage, at Nordic Sugar må sætte de nødvendige ressourcer ind på at få problemerne løst hurtigst muligt!

Jeg kan tilføje, at vi her fra vores side er nogle stykker, der sammen med en IT-kyndig, har sagt ja til at komme med input til Nordic Sugar om, hvad det er for nogle problemer, vi oplever, når vi logger på derhjemme på vores PC.

3. Roefrø

Et vigtigt grundlag for en god roehøst er roefrøet. Som det fremgår af oversigten over bestillingerne til den kommende kampagne, er der god spredning mellem, hvilke egenskaber og kvaliteter sorterne har. Årets sortsforsøg er på et meget højt fagligt niveau, og der er ikke den store forskel mellem de sorter, der er tilbudt på sortslisten.

Hovedsorterne i 2014

- Jollina KWS	KWS	21 %
- Bosch	Strube	16 %
- Pasteur	Strube	13 %
- Elora KWS	KWS	13 %
- Criollo	SESVanderhave	11 %
- Lombok	SESVanderhave	8 %
- Doblo	Maribo Seed	7 %

Øvrige sorter udgør små andele.

Vi har i bestyrelsen fået kritik fra nogle dyrkere, der finder sortslisten for kort med for få sorter, og man kan ikke forstå, at enkelte sorter ikke længere er med. Vi lytter selvfølgelig til disse dyrkere og tager det med i det videre arbejde i Sortskommissionen.

Sortskommissionen består af 2 medlemmer fra Danske Sukkerroedyrkeres bestyrelse, Michael Hansen som formand og Evald Jensen. Fra Nordic Sugar er det Christer Sperlingsson og Claus Nørgaard. Som sekretær er det Jens Nyholm Thomsen fra NBR. Kommissionen beslutter hvert år hvilke sorter, der er egnede til dyrkning det kommende år, og Danske Sukkerroedyrkeres medlemmer i kommissionen får deres input fra bestyrelsen, fra egne erfaringer, andres erfaringer og selvfølgelig det vigtigste, resultatet af sortsforsøgene. Ud fra disse informationer træffer de beslutning om hvilke sorter, der er bedst for roedyrkerne. Jeg går ud fra, at beslutningerne i

Nordic Sugar bygger på de samme informationer, hvor de selvfølgelig også lægger vægt på, hvad der er gavnligt for fabrikkerne.

Dette var lidt om dyrkerne og fabrikken, men vi må selvfølgelig ikke glemme de vigtigste, nemlig forædlerne. Det er dem, der skaber sorterne og leverer de egenskaber, vi efterspørger. Forædlerne er også dem, der skal levere en stor del af den udbyttefremgang, vi skal have fremadrettet, og det er jeg også sikker på, at de kan. Roeforædlere er utroligt dedikerede til deres opgave. Det sætter vi meget stor pris på. De er alle drevet af at få det bedste frem i sorterne til gavn for alle.

Vi har alle været vidne til forædlernes til tider meget målrettede og direkte markedsføring af deres sorter i form af alle mulige tiltag, der skal fremhæve netop deres sorter. Jeg vil ikke kommentere alle disse tiltag, da der er fri markedsføring i Danmark, men set fra et dyrkersynspunkt vil vi som udgangspunkt være godt hjulpet meget langt ad vejen med annoncer i Sukkerroe-Nyt sammen med brug af NBR's grundige sortsforsøg – så kunne forædlerne bruge resten af markedsføringsbudgettet på direkte priskonkurrence mellem sorterne. Det ville dyrkerne med sikkerhed få glæde af!

I bestyrelsen arbejder vi på løsninger, der også i fremtiden skal sikre forædlerne en fair pris, men det er også vigtigt, at prisen på roefrø i Danmark ikke er anderledes end i de lande, vi normalt sammenligner os med. Vores kvoter forsvinder, og vi skal klare os i et mere liberaliseret marked i fremtiden, så derfor er der også fokus på alle omkostninger i roedyrkningen, og her er frækøb en væsentlig udgift.

Inden jeg går videre med min del af beretningen, vil jeg give ordet til Hans Peder Madsen, som er ordfører for Fabriksudvalget i Nakskov og dernæst til Finn Jørgensen, der er ordfører for Fabriksudvalget i Nykøbing. De vil begge komme nærmere ind på forløbet af kampagnen og give nogle flere hovedtal for sæsonen m.v.

4. Fabriksudvalget til Nakskov v/ Hans Peder Madsen

Det var med store forventninger, at vi så frem til 2013-kampagnen efter den mindre sjove afslutning på 2012-kampagnen. Der var investeret store beløb på fabrikken i Nakskov på vedligeholdelse og forbedringer samt en helt ny tryktørrer, der skulle indkøres. Vi var klar over, at der kunne gå op til 14 dage, inden man havde fabrikken oppe at køre på fulde omdrejninger, men det skulle vise sig, at det ikke helt blev som forventet.

Problemer på fabrikken de første 6 uger

En af de helt store udfordringer var strømforsyningen, både internt på fabrikken, men også den strøm som blev leveret fra byen. Tryktørreren sparer hele kulforbruget på det gamle tørreri, men den bruger lidt ekstra strøm, som skulle forsynes fra fabrikkens transformer, der er tilkoblet by-forsyningen. Denne transformer faldt ud nogle gange på grund af overbelastning. Efter at tryktørreren fik sin egen transformer, direkte tilkoblet by-forsyningen, blev problemet tilsyneladende løst.

Når man får et el-blackout på en sukkerfabrik, har det store konsekvenser, og det kan tage et par døgn, inden alle eftervirkningerne er overstået. Jeg vil ikke her gå i detaljer men blot nævne nogle af de udfordringer, der var i de første 6 uger:

- Uge 40, total strømudfald og ubalance i sukkerhuset.
- Uge 41, igen strømudfald, og så var der stop på kedler pga. blokerede oliefiltre.
- Uge 42, igen strømudfald samt problemer med roevask og kalkovn.
- Uge 43, problemer med saftrensning og en smudsvandpumpe.
- Uge 44, igen udfald på fabrikkens el-system og to udfald på byens elforsyning.

Vi havde i Fabriksudvalget en del møder med fabrikken de første par måneder, hvor vi flere gange gjorde dem opmærksom på, at vi langt fra var tilfredse med kampagneforløbet. Dette medførte, at vi sendte et brev til Nordic Sugars ledelse i København, hvor vi klagede over kampagneforløbet. Vi blev derefter enige om, at det ville være en god ide med et informationsmøde, som blev holdt den 20. november i Nakskov. Her blev der givet en orientering om kampagneforløbet, og hvor dyrkerne kunne spørge om alt, hvad de havde lyst til. Efter dette møde kørte fabrikken stort set ret stabilt resten af kampagnen. Om mødet var årsagen, tror jeg nu ikke, men fabrikken skal have ros for at være åben omkring de udfordringer, de har haft. Jo mere information vi dyrkere får, desto færre rygter og måske mere forståelse.

Vi ville også påskønne den store indsats, medarbejderne lagde for dagen, og lovede derfor kranskage til hele fabrikken, når de nåede en oparbejdelse på 84.000 tons roer på en uge. Det skete i uge 47 – den 2. sidste uge af november.

Pølsesnak

Det er altid godt at slutte en kampagne godt af, og det må man sige, at 2013-kampagnen blev. Tak for det! Det er måske endnu ikke en tradition, men det er et godt tiltag, at der serveres pølser den sidste dag i kampagnen. Agricentret mener dog åbenbart, at succesen er blevet for stor, da man kan konstatere, at flere landmænd kommer kørende i bil med hele familien for at få en pølsesnak. Så det er ikke sikkert, at succesen fortsætter, da flere ankom uden hjelme og veste!

Hjelm og skærm på pladsen

2013-kampagnen var også første år, hvor det var påbudt at have hjelm på, når vi skal ud af traktoren. Der blev udleveret gratis hjelme til alle, og jeg skal hilse fra Agricentret og sige tak for, at stort set alle overholder reglerne. Det er kun nogle få stykker, som skal hjælpes med at huske at tage hjelmen på. I forbindelse med sikkerhed skal vi gøre opmærksom på, at børn under 16 år ikke må forlade traktoren på fabriksområdet, og endvidere at håndholdt mobil ikke vil blive tolereret inde på fabrikken. Få nu installeret håndfri mobil i traktoren!

Det nye tiltag med den store informationsskærm var en stor succes. Vi ser frem til, at den bliver permanent i Nakskov.

Køreplaner

Køreplaner er altid et stort diskussionsemne. Det kommer vi nok aldrig helt over, men vi synes, det er gået rimeligt godt, og det fungerer udmærket med, at alle bliver nedskrevet og helst opskrevet med samme procent.

Vi skal også gøre jer opmærksomme på, at når I skal opgive, hvor mange roer I har tilbage i den sidste del af kampagnen, så gør jer umage! Vi har desværre gentagne gange oplevet, at nogle opgiver for mange roer, hvilket deres resterende leveringsplan så indrettes efter. Når det så viser sig, at der ikke er så mange roer alligevel, så betyder det, at den pågældende dyrker bliver tidligere færdig med leveringen. Det synes den pågældende dyrker sikkert er ganske udmærket, men modsat så går det ud over andre dyrkere, som så skal levere en større del af deres roer i de sidste dage af kampagnen, og samtidig skal de gøre det på kortere tid end oprindeligt planlagt. Det er ikke rimeligt, og det giver også de ramte dyrkere nogle store udfordringer, når de pludselig skal levere en stor mængde roer på kort tid inden fabrikken lukker ned.

Alle kan regne fejl, men hvis man gentager det i flere kampagner, så er det enten sjuks eller det, der er værre. Vi har bedt fabrikken se på, om der er et mønster i, hvem der melder for mange roer ind til slut, men fabrikken har afvist det og sagt, at det ikke er deres bord. Det forstår vi ikke helt, da det i sidste ende også kan komme til at betyde, at fabrikken kommer til at mangle roer, når der pludselig er meldt færdigleveret fra nogle, som ellers skulle have leveret frem til afslutningen på kampagnen.

Det er som nævnt et stort problem for de dyrkere, det går ud over, og i årene med frost og dårligt vejr kan det også komme til at koste mange penge for dem. Vi hører om problemet hvert år, hvilket også er årsagen til, at jeg bringer det frem, som jeg gør her. Jeg har hørt forslag om, at man i gentagelsestilfælde skal lade de dyrkere, som melder forkert ind, levere en tilsvarende mængde enten først eller sidst i den næste kampagne, men det skulle nødtigt blive nødvendigt at nå dertil. Så – lad os alle gøre os umage med opmålingerne i næste kampagne, når vi melder ind om mængden af resterende roer!

Prøveudtagerne

Prøveudtagerne har også haft lidt problemer. I starten af kampagnen var roerne så rene og små, at prøvetageren havde svært ved at holde på roerne i røret. Det medførte, at vi fra Fabriksudvalgets side sagde god for, at man i en kort periode, indtil problemet var løst, kunne tage prøverne en halv meter inde i læsset. Endvidere har der også været en del problemer med spåner i stemplerne.

Det er også sket, at der er blevet kørt frem, inden røret er kommet helt op, hvilket ikke burde kunne lade sig gøre, da kortet ikke kommer ud, før røret er helt oppe. Så er der også en enkelt, der har ødelagt røret ved at blive ved med at trykke på knappen, selvom røret kørte ned i en kæde. Det resulterede i en udgift for fabrikken på ca. 100.000 kr i reparation. Agricentret vil fremover forlange, at hvis man sender nye chauffører på fabrikken, skal man sørge for, at de kan betjene prøveudtageren. Hvis man er i tvivl, skal man henvende sig på Vejerboden. Der vil måske blive lagt en video på Agricentrets hjemmeside med en vejledning. Hvis man ikke overholder forskrifterne, vil fabrikken fremover kræve erstatning, hvis noget går i stykker.

Bemandingen på Vejerboden i Nakskov vil fra næste kampagne kun bestå af en medarbejder fra Agricentret, da de ikke mener at have ressourcer nok til mere bemanding.

Godt arbejde i prøvevasken

Vi kommer jævnligt i prøvevasken, mindst et par gange om ugen, og vi har igennem hele kampagnen oplevet et godt arbejde i prøvevasken, hvor prøverne er behandlet i henhold til de retningslinjer, vi har aftalt med Nordic Sugar. Vi har ikke haft en eneste bemærkning, tak for det!

Bremsetest

Vores kampagne med test af bremser på køretøjer i 2013 har resulteret i, at 255 køretøjer er blevet testet og godkendt samt forsynet med vores bremsemærke. Vi fortsætter også i 2014, hvor mærket får ny farve – og bliver gråt.

Vi har iagttaget, at der er en del, der desværre kører rundt med lidt for gamle bremsemærker og nogle helt uden, og vi kan kun opfordre alle til at komme med på vognen og få testet bremserne hvert år. Det giver et godt signal til vores omgivelser.

Vi vil gerne takke Gloslunde Maskinfabrik, Johannes Mertz, Pouls Bremseservice og Sawo for samarbejdet og deres medvirken til testen. Vi kan glæde os over, at vi har et produkt, der vækker stor anerkendelse i hele landet, hvor politiet også synes, at det er et godt initiativ.

Vi har i år ikke oplevet de helt store politirazziaer, hvor fokus har været rettet på vores bremser, og vi skal nok tolke det som et tegn på, at vores materiel findes i forsvarlig stand. Lad os fortsætte med det!

Kørsel på vejene

I løbet af kampagnen blev vi igen konfronteret med, at vi trak lange køer bag os, når vi kørte med roekøretøjerne på vejene. Fra politiets side ville man have, at vi skulle trække ind til siden og helt ud i rabatten. Vi tog kontakt til kommunen, og de ønskede ikke, at vi kørte ud i rabatten. Herefter tog kommunen, efter hvad vi erfarer, kontakt til politiet. I den forbindelse afventer vi et fællesmøde med kommunen og politiet vedrørende problemet. Vi skal herfra opfordre til, at vi holder så langt til højre som muligt og også på den anden side af den hvide streg. Det er helt lovligt.

Der er også indgivet anmeldelser om hastigheden på vores køretøjer, hvilket førte til, at der er foretaget nogle hastighedsmålinger. Flere fik udstedt bøder, og nogle enkelte klip blev det også til. Vi må nok erkende, at hastighedsoverskridelser ikke kommer helt bag på os. Det er tankevækkende, at Danmark og Schweiz er de eneste lande i Europa, som har en grænse på 30 km/t gældende for traktorer, og vel at mærke med de samme bremsekrav.

Afslutning

Til sidst vil jeg gerne takke Agricentret, Klaus Bøgild og Nordic Sugars folk fra København for en trods alt god kampagne. Roerne havde en fantastisk tilvækst på det tidspunkt, da fabrikken kørte mindre godt, og selvom tonen somme tider har været lidt høj, kan vi altid sige "bevar roen"!

5. Fabriksudvalget til Nykøbing v/ Finn Jørgensen

Kampagnen 2013 på Nykøbing fabrikken

Roekampagnen-2013 vil for fabrikken i Nykøbing blive husket som en kampagne med en stabil og høj oparbejdning af roer i de 121 døgn, som fabrikken kørte.

Imellem 2012 og 2013-kampagnerne blev der på fabrikken i Nykøbing brugt en del penge på alm. vedligehold, og roe vasken blev udskiftet. Jeg har hørt, at vedligeholdelsesbudgettet blev overskredet lidt, men hvis det er det, der skal til for at få en super kampagne, så er pengene brugt rigtig godt.

Med baggrund i prøveoptagningerne var der ikke udsigt til rekordhøst. Resultatet af 3. prøveoptagning viste et udbytte, som lå lidt under 5-års gennemsnittet, og ud fra det blev startdatoen sat til den 23. september på begge fabrikker.

De arealer, som blev høstet i starten af kampagnen, var med meget varierende udbytter, men med en rigtig flot sensommer/efterårsvejr med rigelig sol, var der en rekordstor tilvækst i roemarkerne langt hen i november måned i hele roedykningsområdet. Den meget høje tilvækst hen over efteråret blev også en udfordring for fabrikkerne, hvor der pludselig skulle skaffes yderligere plads til det ekstra sukker.

Nakskov fabrikken kom ikke godt fra start, og det medførte, at der allerede fra omkring den 20. oktober blev flyttet dyrkere med leveringsfabrik Nakskov til Nykøbing. Det var typisk vognmænd, som er blevet flyttet, da det er meget enkelt at flytte en given mængde roer ved at vælge vognmænd. Efterfølgende er nogle af vognmændene så flyttet tilbage til Nakskov.

I bestyrelsen ved vi godt, at det med at skifte leveringsfabrik er et følsomt emne, da der er dyrkere, der bor på grænsen mellem Nakskovs og Nykøbings dyrkerområder, som hellere vil levere til Nykøbing frem for til Nakskov, men Agricentret har valgt, at det er nemmest at håndtere flytning af én vognmand med måske 5.000 tons roer, frem for eksempelvis 10 selvkørere med hver 500 tons pr. uge.

Det totale tons roer, som er flyttet, er i underkanten af 100.000 tons.

Nykøbing fabrikken har oparbejdet godt 200.000 tons mere end Nakskov, og den havde også 2 døgn længere kampagnen.

Kvaliteten af roerne har været rigtig god. Med et sukkerindhold over 18 % og en flot renhed. Det skyldes dels et fint føre i marken, og i sidste del af kampagnen har Top-tex'en også hjulpet til.

Agricentret spørger om restmængder

Agricentret spørger flere gange i løbet af kampagnen, hvor mange tons de forskellige transportører mener at have tilbage at levere. Hans Peder Madsen har allerede været inde på emnet, men jeg trækker det alligevel frem, da det også er et område, som jeg bliver konfronteret med i Nykøbing. Det er forståeligt nok, at det er svært at ramme den nøjagtige mængde i november og måske også i december, men når der 5 dage før sidste leveringsdag bliver spurgt om, hvor store mængder der er i kulerne, og der på dette tidspunkt skydes 10.000 tons for højt, svarende til en 20 % fejlmar-

gin, så er det ikke nemt for fabrikken at planlægge den sidste fase i kampagnen, f.eks. plads til det sidste sukker, kalksten, rengøring og meget andet. Hertil kommer, som det har været nævnt, at det også går ud over andre dyrkere. Kan vi ikke i 2014-kampagnen forsøge at ramme det lidt mere præcist i den sidste del af kampagnen!

Tak

Som afslutning på denne del af beretningen, som har med Nykøbing fabrikken at gøre, vil jeg her takke alle, som har arbejdet på Nykøbing sukkerfabrik i 2013. Det gælder ledelse, alle ansatte samt Agricentret, og ikke mindst alle jer dyrkere, der har sørget for de daglige leverancer til en rigtig flot kampagne, som vi alle sammen kan være stolte af. Tak for det!

Kampagnetal for begge fabrikker

Oversigterne viser bl.a. de planlagte og faktiske oparbejdede mængder på fabrikkerne. Som det fremgår af figuren pr. planlagt leveringsfabrik, var det inden starten på kampagnen planen, at Nakskov fabrikken skulle oparbejde 50,5 % og Nykøbing 49,5 % af kontraktmængden, men af figuren pr. ekspeditionsfabrik ses, at Nykøbing endte med at køre over 200.000 tons flere roer end Nakskov.

Kampagnen 2013

Pr. planlagt leveringsfabrik

	Antal roedyrkere	Antal kontrakter (Kvote+Industri)	Leverede rene roer tons	Kontraktmængde polsukker (Kvote+Industri)	Leveret (Kvote+Industri) polsukker tons	% af kontrakt mængde excl. ovf. fra 2012	Roepol %	Renheds %	Tilsæet areal ha
Nakskov	501	654	1.276.804	214.785	238.276	110,9	18,7	89,3	18.200
Nykøbing	824	1.154	1.317.462	213.454	242.499	113,6	18,4	89,8	19.400
Ialt	1.325	1.808	2.594.266	428.239	480.776	112,3	18,5	89,5	37.600
+ overført fra 2012					9.489				
Total					490.264				

Kampagnen 2013

Pr. ekspeditionsfabrik

	Oparb. rene roer tons	Pulp tørstof tons	Indvejning Start-dato	Indvejning Slut-dato	Produceret hvidtsukker tons	Indvejet polsukker tons
Nakskov	1.191.833	56.056	23.09.13	18.01.14	212.661	222.387
Nykøbing	1.402.432	66.760	23.09.13	20.01.14	249.299	258.389
Ialt	2.594.266	122.816			461.960	480.776
+ overført fra 2012					9.000	
Total					470.960	

*) Heraf ca. 69 % til roepiller

Af figurerne fremgår også, at der fra 2012-kampagnen blev overført 9.000 tons hvidtsukker til 2013. Efter afslutning af 2013 kampagnen vil der ud af den totale mængde hvidtsukker blive overført 20.000 tons sukker til 2014. Hvor meget man selv har fået overført, kan man hver især gå ind og se på den personlige del af hjemmesiden

Igennem hele kampagnen har kvaliteten af roerne været rigtig god og med en god sukkerprocent. Det betyder så også, at fabrikken ikke har brugt 105 kg polsukker for at producere 100 kg hvidtsukker, men kun 104,1 kg polsukker. Det medfører, at der efter kvoteflytningen i år kun afregnes kvoteroer, svarende til ca. 99 % af kontraktmængden i stedet for 100 %. Så i år medfører kvoteflytningen, at der flyttes lidt roer fra kvoteroer til overskudsroer. De sidste par år har vi modsat oplevet, at overskudsroer flyttes til kvoteroer – det er en del af systemet, at det kan gå begge veje.

Nu hvor jeg er ved omtalen af mængder m.v., så kan jeg også oplyse, at i 2014 bliver halvdelen af den danske kvote produceret af ca. 170 dyrkere.

Udbytte pr. region i kampagnen 2013

Udbytteerne i de forskellige områder har været rigtig gode, og med et resultat på bundlinjen som er en ny rekord.

Region	Renhed %	Polsugar %	Rene roer ton/ha	Polsukker ton/ha
1 Jylland	86,7	16,8	39,3	6,59
2 Nordfyn	90,2	18,0	58,9	10,59
3 Sydvestfyn	91,7	17,8	51,9	9,21
4 Sydøstfyn	89,4	18,0	69,9	12,56
5 Vestsjælland	90,7	18,1	66,9	12,12
6 Nordsjælland	89,5	17,8	65,3	11,62
7 Midtsjælland	90,2	18,0	68,1	12,27
8 Sydsjælland	89,9	18,2	68,1	12,40
9 Møn	89,9	18,6	66,3	12,32
10 Nordfalster	89,9	18,6	68,4	12,70
11 Sydfalster	89,8	18,6	69,1	12,88
12 Østlolland	89,5	18,6	67,7	12,57
13 Nordmidtlolland	89,9	18,6	68,6	12,72
14 Sydmidtlolland	89,5	18,6	68,3	12,74
15 Nordvestlolland	88,9	18,8	71,8	13,46
16 Sydvestlolland	88,7	18,8	72,1	13,54
TOTAL	89,5	18,5	69,0	12,79

Ekstra betalinger

I Brancheaftalen er der betaling for forskellige elementer.

- Nedsat prøvfrekvens, betaling for sparet omkostning ved reduceret antal prøver.
- Renhedstillæg/-fradrag er et af de elementer, som kommer ud med et pænt beløb, men der er også leveret kvalitet for pengene, så det er helt rimeligt, at beløbet har en pæn størrelse.
- Tillæg tidlig levering. Her må vi konstatere, at det, der bliver betalt i tillæg, ikke kan kompensere for den tilvækst, som dyrkeren går glip af ved tidlig start på kampagnen.
- Tillæg sen levering afspejler kampagnens længde og mængde. Sentillægget kunne have været lavere, hvis Nakskov fabrikken var kommet bedre fra start.
- Markedstillæg, Kontraktopfyldelsestillæg og Resultatillæg er alle på en eller anden måde et produkt af de årlige prisforhandlinger.

Tillæg i 2013-kampagnen for hele landet (foreløbige tal):

Tidlig levering:	1,3 mio. kr
Sen levering:	13,7 mio. kr
Renhed, netto:	26,6 mio. kr
Nedsat prøvfrekvens:	6,6 mio. kr
Markedstillæg, inkl. sukkertillæg/fradrag:	63,6 mio. kr
Kontraktopfyldelsestillæg, inkl. sukkertillæg/fradrag:	* 57,0 mio. kr
Resultatstillæg, inkl. sukkertillæg/fradrag:	65,7 mio. kr
I alt:	234,5 mio. kr

* Kontraktopfyldelsestillægget er ikke færdigberegnet, 57 mio. kr er forventet beløb.

Hertil kommer betaling for:

Pulp, 13,26 kr pr. ton roer (egen beregning)	34,4 mio. kr
Fragttilskud, basisværdi:	62,0 mio. kr

Kuledækning

I 2012 Kampagnen blev der tabt store værdier på roer, som var frostbeskadiget. Det medførte tab for den enkelte dyrker samt en manglende produktion på fabrikkerne med manglende indtjening til følge og øgede omkostninger til oparbejdning af den ringere roekvalitet. Mange steder førte det også til en regning til roedyrkeren for at få spredt de rådne roer ud på marken.

Nordic Sugar og Danske Sukkerroedyrkere blev enige om, at der skulle gøres en indsats for at forebygge, at det ikke skete igen. Med Steen Bisgaard som drivkraft var der i 2011 lavet små forsøg med brug af Toptex, og i 2012 var forsøget udvidet væsentligt, og flere operatører var i gang.

Steen Bisgaard brugte rigtig meget tid i efteråret 2012 og vinteren 2013 på at få sat et koncept sammen, som kunne bredes ud i hele dyrkningsområdet. I vinteren og foråret 2013 var der adskillige møder mellem Nordic Sugar og Danske Sukkerroedyrkere i forsøget på at få opstartet en organiseret kuledækning. Det lykkedes at finde de operatører, som skulle stå for dækningen, og Nordic Sugar og Danske Sukkerroedyrkere blev også enige om, at Nordic Sugar skulle bidrage med en bonus på 8 kr. på alle de tons, som var dækket.

Målsætningen var, at 25 % af roemængden skulle dækkes. Der blev opstillet nogle kriterier for, hvad der skulle opfyldes, for at man var berettiget til bonus for kuledækningen:

- Tilmelding skulle ske inden den 26. maj 2013
- Der kunne ikke opnås bonus på en større mængde roer leveret, end der var tilmeldt i maj måned. I praksis har det vist sig ikke at være nogen god ide, og det vil ikke blive taget i brug ved udregning af bonus.
- Roerne skulle være dækket senest den 10. december.
- Nordic Sugars forskrifter skal være fulgt.

Der blev stillet krav til operatørerne og de maskiner, der skulle bruges, og der blev arrangeret et instruktionskursus for operatørerne.

På Nordic Sugars hjemmeside blev det muligt at tilmelde, når kulen var klar til at blive dækket, og det blev også muligt at registre, når kulen igen skulle afdækkes, samt når dækningen var fuldført.

Hvordan er det så gået? Som jeg er informeret, så er det gået godt med at få dækket kulerne i takt med, at de blev tilmeldt. Her har målsætningen været, at man kontakter operatøren 3 dage før dækning og ligeledes 3 dage før afdækning.

Dagene omkring den 5. december kom stormen Bodil på besøg, hvilket medførte, at enkelte kuler måtte have lagt dugen på plads igen. Der var dog mange, som var forudseende og af egen drift havde forsøgt at sikre kulerne med div. bigballe og andet. Der var i dagene efter stormen nogle, som var i tvivl om, hvis ansvar det var, at dugen var gået løs eller blæst af. I praksis er det dyrkeren, som har lejet dugen af operatøren, og såfremt operatøren har udført arbejdet tilfredsstillende, kan det ansvar, som dyrkeren har, sidestilles med, at vi tager på ferie og lejer en bil. Mens bilen er i vores varetægt, har vi ansvaret for den – det gælder også, når det skal afleveres tilbage.

Hvis I selv tager dugene af, så lad være med at smide dugene i en bunke eller i en gang smat. Læg dem ud, så de er til at rulle op, når operatøren kommer og henter dem. Sagt med andre ord, vi skal som roedyrkere tage ansvaret for dugene, så længe de er på ejendommen.

Der har været lidt problemer med at huske at få registeret inde på hjemmesiden, den dag dugen tages af kulen. Det er nemlig ikke muligt at registrere en dato tilbage i tiden. Problemet har hovedsagligt været hos de dyrkere, som af en eller anden grund selv har stået for afdækningen. Men det er vigtigt, at den rigtige dato for første afdækning bliver indberettet, da det er den dato, der bestemmer, hvilke roer der tidligst kan blive udbetalt bonus for til dækning.

Til trods for at der var blevet dækket nogle kuler i 2011 og flere i 2012, så har der været mange tal fremme om, hvad der kan ligge under en dug. De første angivelser var 190 til 200 tons roer. Senere blev det til 225 tons, og i praksis har der i 2013 været 250 tons rene roer eller lidt mere under en dug.

Der blev i 2013 lagt 2.950 duge på kulerne, og der har været godt 700.000 tons roer, som blev dækket.

Fik vi noget ud af at dække roer i 2013?

Kuledækning har nu været praktiseret i større skala i 2 år. Erfaringerne fra 2012 var, at med 2 cifrede minusgrader var det en god beskyttelse af roerne. I 2013 har temperaturen været i den anden grøft med et lunt efterår og vinter og med plusgrader i stort set hele kampagnen. Her har det vist sig, at når roerne er tørre, giver det i sig selv en god effekt. Spekulationer om, hvorvidt der skal dækkes eller ej, er væk – det giver tilmed ro i sindet hos dyrkeren, når roerne er dækket.

På NBR-mødet for nogle uger siden blev der vist resultatet af forsøg med og uden kuledækning. Resultatet i de forsøg viste, at resultatet i ton sukker pr. ha var stort set det samme, men sukkerprocenten i den dækkede kule var højere (fordampet vand), og renheden var også højere. Alle roerne i forsøget blev renselæst.

Forsøget, hvor roerne blev leveret i den sidste uge i kampagnen, viste, at der var ca. 3,4 % mindre mængde i de roer, som var dækket, målt op imod en udækket kule. Med årets udbytte på 69 tons rod og 89,5 % i renhed var der således i den dækkede kule 2,62 tons roer mindre pr ha, som skal transporteres til fabrikken.

Kuledækningen i 2013 har været en stor succes og til gavn for dyrkerne, men Nordic Sugar er nok den største vinder. Roekvaliteten har været i top gennem hele kampagnen, mængden af vedhængende jord er reduceret, roerne har haft en højere pol %, og sammenlagt har det giver færre kampagnedøgn.

Der er dog et punkt, hvor vi fortsat mangler en afklaring, da retningslinjerne ikke har været tilstrækkelig klare. Det drejer sig om, hvor mange tons rene roer, der kan være under en dug sammenholdt med kravet om, at de skal være dækket korrekt. Som jeg tidligere har nævnt, så er vi løbende blevet klogere på dette punkt, og det er nok også derfor, at retningslinjerne ikke har været helt præcise her i 2013.

Nordic Sugar mener, at der maksimalt kan ligge 250 tons rene roer under en dug, hvis den skal kunne opfylde kravene til korrekt dækning, og de vil således kun betale bonussen på 8 kr op til 250 tons pr. dug, uanset om der har været mere under dugen. Dette er naturligvis under forudsætning af, at dugen er 33 m. Samtidig har de fremført, at kuler, som ikke er dækket helt, herunder også i enderne, fra 2014 vil blive betragtet som kuler, der slet ikke er dækket. Der vil fortsat ikke kunne opnås bonus til en større mængde roer, end der rent faktisk er leveret fra kulen.

Fra vores side har vi fremført, at det er OK med grænsen på 250 tons rene roer pr. dug, men det skal først være gældende fra 2014. Her i 2013 har retningslinjerne været uklare, og mange dyrkere har gjort sig umage for at dække korrekt, og mange dyrkere har over 250 tons rene roer under dugen. Vi har derfor sagt, at vi her i 2013 kan gå med til en maks. grænse på 275 tons rene roer under en dug, som man kan få bonus til. Det vil være en fair løsning her i 2013, hvor retningslinjerne har været uklare, og det betyder i kr og øre ikke det helt store. Vi har desuden afvist, at kuler slet ikke kan tælle med og få bonus, blot fordi enden af kulen ikke er dækket. Man skal selvfølgelig ikke have bonus for den del, der ikke er dækket, men man skal naturligvis have for resten af kulen, som er korrekt dækket.

Vi er som nævnt ikke nået til enighed endnu, men jeg forventer, at det snart falder på plads. Og uanset uenigheden på dette punkt så skal vi huske at fokusere på, at ordningen har været en stor succes.

Til slut vil jeg gøre opmærksom på, at der er nogle, som vi skylder en stor tak for, at kuledækningsprojektet kom op at køre. Det er Agricentret og Eskilstrup Maskinstation, som gik ind i projektet med stor energi. Stor tak til jer!

6. Højere roepris i 2013 og 2014

Forhandlingerne i 2013 om en ny roepris blev en lang og sej omgang, hvor vi først nåede frem til et resultat i november måned. Vi indledte som normalt forhandlingerne med Nordic Sugar i maj og havde en række møder frem mod slutningen af juni, hvor forhandlingerne i henhold til Brancheaftalen skal være afsluttet. Desværre nåede vi ikke i hus med en aftale inden den 1. juli, og da forhandlingerne blev genoptaget i september, var det bestemt ikke nogen nem proces at nå til enighed.

Sukkerprisen i EU har været høj de senere år, og da vi sad i forhandlingerne, havde den tyske ejer Nordzucker og herunder også Nordic Sugar i maj 2013 fremlagt et regnskab for 2012/13 med en rekordhøj indtjening. Tilsvarende var der under forhandlingerne udsigt til et godt regnskab for regnskabsåret 2013/14, som netop er afsluttet her med udgangen af februar måned. Den høje sukkerpris og de gode regnskabsresultater har de seneste år ført til langt højere roepriser hos de tyske dyrkere i Nordzucker, end vi har opnået, og tilsvarende har dyrkere i mange andre lande i EU opnået høje roepriser de sidste par år.

Vores mål under forhandlingerne har således været at opnå en større andel af den høje sukkerpris og indtjening via en højere roepris og derigennem mindske gabet til den tyske roepris. Afstanden til den tyske roepris var blevet for stor – også selvom man tager i betragtning, at de tyske dyrkere er ejere af Nordzucker!

Med en højere roepris, nu hvor sukkerprisen er høj, har vi som dyrkere også bedre muligheder for at foretage de nødvendige investeringer i roedyrkingen til sikring af den fremtidige danske roe- og sukkerproduktion, hvilket i sidste ende også er en fordel for Nordic Sugar.

Som noget helt ekstraordinært fik vi under forhandlingerne i 2013 ikke blot hævet roeprisen for det kommende år – dvs. 2014, men vi fik også hævet roeprisen for den igangværende kampagne 2013, selvom den pris var blevet lagt fast under forhandlingerne i sommeren 2012.

Når det var muligt at ændre på den allerede fastlagte pris for 2013 – og jeg må understrege, at der var tale om en særlig og enkeltstående foreteelse – så skyldes det, at der med udsigten til et nyt godt regnskab for 2013/14 i Nordzucker samtidig var udsigt til en ny og for stor afstand mellem den danske og tyske roepris i 2013, hvilket vi måtte gøre noget ved. Nordic Sugar erkendte til slut da også, at der var opstået et efterslæb i prisen, som det var rimeligt at rette op på.

Aftalen blev – som vi informerede om pr. brev til alle – en samlet merbetaling på 2.150 kr pr. ha med kvoteroer i forhold til den hidtidige 2013-roepris. Merbetalingen udgør i alt ca. 71 mio. kr.

Merbetalingen på de 2.150 kr pr. ha er fordelt på 2013-roeprisen og 2014-roeprisen, således at 2013-prisen blev forhøjet med ca. 1.650 kr pr. ha, mens 2014-roeprisen blev forhøjet med ca. 500 kr pr. ha. Begge beløb set i forhold til den hidtidige 2013-roepris. Jeg vil ikke gå nærmere i detaljer med priserne. I har som nævnt alle informationen liggende på papir derhjemme, eller I kan gå ind og hente den på ny på vores hjemmeside.

Både den nye 2013-roepris og 2014-roepriisen er således højere, end den oprindelige 2013-roepris, som blev aftalt tilbage i sommeren 2012, men som det fremgår, er hovedparten af prisstigningen placeret på 2013. Det skyldes dels det nævnte efterslæb i roepriisen dels udsigten til et nyt godt regnskabsresultat for Nordzucker og Nordic Sugar i regnskabsåret 2013/14. Det hænger sammen med, at Nordic Sugar vil være sikker på at have den fornødne indtjening og overskud på regnskabet til at kunne udbetale den højere roepris.

Det hænger tilsvarende også sammen med, at en større del af roepriisen er bundet op på netop Nordic Sugars regnskabsresultat via overskudsmodellen, som vi fik forbedret markant under forhandlingerne.

Denne udvikling skal vi til at vende os til. Roeprisen vil fremover i højere grad blive koblet til Nordic Sugars overskud i regnskabet – eller med andre ord til udviklingen i sukkerprisen. Vi skal derfor også forberede os på, at roepriisen fremover kan gå både op og ned, og udviklingen i sukkerprisen i EU er nu for nedadgående. Det passer også sammen med vores forventninger, da vi sad under forhandlingerne sidste år, og hænger fint sammen med, at vi forventer en lidt mindre roepris i 2014 end i 2013.

Som nævnt har vi haft fokus på forskellen mellem den tyske og danske roepris, og jeg vil gerne understrege, at vi fortsat vil have stor fokus på, hvordan roepriisen udvikler sig hos Nordzuckers dyrkere i Tyskland. Vi kan acceptere, at den tyske pris ligger lidt over vores, da de tyske dyrkere er ejere af butikken, men afstanden skal være rimelig – og ikke af en størrelse, som vi har set de sidste par år!

Nu hvor jeg er ved roepriisen, så vil jeg også lige nævne vores Kontraktbørs for handel med sukkerkontrakter. Den kører normalt i august måned, men vi var nød til at aflyse den i 2013. Vi kunne ikke køre børsen, før vi havde en aftale om roepriisen, så man vidste hvad grundlaget var for handel med kontrakterne.

Da vi endelig havde en roepris på plads i november, syntes vi, at tiden var blevet for fremskreden. Endvidere havde Nordic Sugar også nogle tekniske udfordringer i forhold til at få deres nye IT og hjemmeside til at arbejde sammen med Kontraktbørsen. Det ville i givet fald have krævet en del arbejde at få systemerne til at arbejde sammen.

Vi har dog ikke skrinlagt Kontraktbørsen fuldstændig, da vi fortsat finder, at det er et godt redskab for handel med kontrakter, og vi har derfor også sat et beløb af i budgettet til at køre den her i 2014. Men det står også klart, at Børsen jo hænger nøje sammen med, hvilket system vi skal have på kontrakter fremover. Det indgår i de drøftelser, som vi skal have med Nordic Sugar om de fremtidige vilkår, så vi kan ikke på nuværende tidspunkt sige, hvilken fremtid Kontraktbørsen har.

Omtalen af roepriisen giver mig også anledning til at henvise til vores regneark, som man kan hente på vores hjemmeside. Regnearket er rimeligt simpelt at benytte, og her kan man regne på sin indtjening i kvoteroer, industriroer og overskudsroer samt se, hvornår man får pengene for roerne udbetalt hen over året. Regnearket giver et godt overblik, og jeg vil anbefale, at man prøver det af, hvis man ikke allerede har gjort det!

7. EU-produktionsafgift retur til dyrkerne for årene 2001-2006

Nu hvor jeg er inde på det med pengene, så vil jeg nu vende tilbage til den gode nyhed, som jeg kort omtalte i min indledning. Frem til EU's sukkerreform i 2006 opkrævede EU hvert år en produktionsafgift, som gik til at finansiere eksportstøtte ved eksport af sukker fra EU. Systemet fungerede således, at EU hvert år opkrævede et acontobeløb, som på forhånd var fratrukket roepriisen. Når året var omme, beregnede EU så den præcise afgift, og der var herefter enten en ekstraopkrævning, eller vi fik penge retur. Sukkerområdet var således selvfinansierende for EU's landbrugsbudget. Det var i øvrigt denne produktionsafgift, der gjorde, at der var forskel på prisen på A- og B-roer, som det hed dengang, idet afgiften var størst på B-roerne.

EU-Kommissionen skulle således hvert år beregne udgifterne og fastsætte den endelige produktionsafgift herefter, men det viste sig, at Kommissionen havde benyttet en beregningsmetode, som betød, at der var opkrævet for store beløb i afgift i 2001-2006. Det blev slået fast af EU-domstolen helt tilbage i 2008 på baggrund af en retssag, som var anlagt af nogle sukkervirksomheder. Efter et langt forløb førte det i 2010 til en tilbagebetaling af noget af den for meget opkrævede afgift.

Der var dengang tale om et beløb på 320 mio. Euro, svarende til 2,4 mia. kr, men EU besluttede – på trods af EU-domstolens kendelse – kun at udbetale 10 mio. Euro, svarende til 75 mio. kr. Dengang protesterede vi over denne fremgangsmåde, som i den grad var krænkende for retsbevidstheden, og efterfølgende var der heldigvis på ny nogle sukkervirksomheder, som lagde sag an mod EU.

I 2013 kom der en ny afgørelse fra domstolen, som slog fast, at det fulde beløb skulle tilbagebetales, og denne gang var dommen skrevet så præcis, så EU-Kommissionen ikke har haft andre muligheder end at rette ind og følge den fuldt ud. På nær nogle småjusteringer kommer det resterende beløb derfor nu til udbetaling, tilmed plus renter. Beløbet fordeles mellem dyrkerne og industrien i forhold til, hvor meget de dengang indbetalte.

Afgiftsbeløbet, som Danmark skal have retur, er på 84 mio. kr + 72,7 mio. kr i renter, i alt 156,7 mio. kr, hvoraf dyrkernes andel i alt udgør ca. 86 mio. kr. Den øvrige del går til Nordic Sugar.

Pengene skal tilbageføres til dem, der var dyrkere tilbage i 2001-2006, og omregnet er beløbet ca. 200 kr pr. ton kvotesukker, forudsat at man var roedyrker i alle årene fra 2001 til 2006. Var man kun dyrker i noget af denne periode, er beløbet også anderledes, idet afgiftsbeløbet er forskelligt de enkelte år.

EU-forordningen om tilbagebetalingen faldt først endelig på plads i december 2013, og vi har så sent som i sidste uge haft det første møde med NaturErhvervstyrelsen og SKAT om det videre forløb, så der mangler fortsat en del detaljer at falde på plads.

Tilbagebetalingen er ikke nogen enkel opgave, idet pengene som nævnt skal retur til præcis de dyrkere, som var roedyrkere tilbage i perioden 2001-2006, og pengene skal udbetales i forhold til, hvor stor en mængde roer man leverede dengang, og

dermed også i forhold til hvad man betalte i afgift.

Det er en temmelig stor opgave, da det kræver en genberegning af alle leverede mængder og afgifter de pågældende år. Dernæst ligger der en endnu større udfordring i at få udbetalt pengene til de daværende dyrkere. Fra 2001 til i dag er antallet af dyrkere reduceret fra ca. 6.100 til nu 1.325 stk., og ud af de nuværende dyrkere er der tilmed en del nye, som ikke var dyrkere dengang.

Den nemmeste del er alle dem, som fortsat er aktive dyrkere, mens det store problem opstår med de op mod 5.000 tidligere dyrkere, som ikke længere er i systemet hos Nordic Sugar. Man kan godt beregne beløbet til dem, men det vanskelige består i at finde frem til dem, og en del af de daværende dyrkere bliver også nød til selv at henvende sig for at få deres penge udbetalt. NaturErhvervstyrelsen kan sandsynligvis finde frem til en del af de tidligere roedyrkere, der fortsat er aktive landmænd, mens andre kun kan nås via annoncer i landbrugsblade, aviser m.v. Vi var gennem et tilsvarende forløb i 2010, men dengang var der tale om forholdsvis små beløb pr. dyrker, så det var begrænset, hvor mange tidligere dyrkere, der fandt det umage værd at henvende sig.

Som nævnt har vi lige haft det første møde med NaturErhvervstyrelsen og SKAT, og jeg kan derfor ikke sige noget præcist i dag om det videre forløb, men jeg har dog en klar forventning om, at vi finder frem til en løsning for alle jer, der var dyrkere tilbage i 2001-06 og fortsat er dyrkere i dag, da I jo allerede er i Nordic Sugars system. Her tør jeg næsten godt love, at tilbagebetalingen kommer til at gå helt automatisk.

Desuden ligger det også fast, at der er en bagkant på arbejdet, idet pengene i henhold til EU-forordningen skal være udbetalt senest i september 2014.

Vi vil informere nærmere, herunder i næste nummer af Sukkerroe-Nyt, som udkommer i april. Samtidig vil jeg bede alle, som kender nogle tidligere roedyrkere fra dengang, om at bede dem holde øje med vores hjemmeside i løbet af foråret, hvor vi også vil lægge information ud, når der er nyt. I modsætning til 2010 er der denne gang tale om pænt store beløb i tilbagebetaling, så det kan afgjort betale sig for tidligere dyrkere at gøre en indsats for at få del i pengene.

8. Fremtiden, uden kvoter og mindstepris på roerne

Den 26. juni 2013 nåede man til enighed i EU om den fælles landbrugspolitik frem til 2020, herunder også på sukker. Her er den største ændring, at sukkerkvoterne forsvinder fra 2017 sammen med mindsteprisen på roer. Samtidig forsvinder dog også den nuværende produktionsafgift til EU på 12 Euro pr. ton sukker, hvoraf vi som dyrkere i dag betaler næsten 7 kr pr. ton roer. Endvidere forsvinder også den nuværende begrænsning for, hvor meget EU må eksportere af sukker til verdensmarkedet. Det kan få en klar positiv betydning for vores produktion i EU, da forskellen mellem verdensmarkedsprisen og EU's sukkerpris ikke længere er så stor, som den var for 5-10 år siden. Tværtimod har vi inden for de sidste par år set, at verdensmarkedsprisen i perioder har ligget over EU's pris.

Selvom ophøret af kvoterne er det, der står tydeligst for os og giver anledning til nogen usikkerhed om fremtiden, så er der således også positive elementer i den nye ordning, som trækker i den anden retning.

Med kvoternes ophør er produktionen ikke længere bundet til de enkelte lande eller begrænset af nationale kvoter, og den nuværende opdeling i kvotesukker, industri-sukker og overskudssukker forsvinder også. Vi må regne med, at det skærper konkurrencen mellem producenterne i EU, og herunder kan vi forvente, at nogle lande vil gå efter at øge deres produktion. Et af disse lande er med stor sandsynlighed Frankrig, som ligger med nogle af de højeste udbytter i EU. Samtidig har Frankrig plads til en større produktion på deres fabrikker, hvis de vælger at øge længden af kampagnen, som vi allerede har gjort her i Danmark og tilsvarende i flere andre lande siden EU's sukkerreform i 2006.

Samtidig vil sukkerproduktionen også blive mødt af en større konkurrence fra isoglucose, der er et alternativt produkt til sukker produceret ud fra stivelse i majs og hvede. I dag er isoglucosen også omfattet af kvoter, som fastholder udbuddet på et niveau i EU svarende til ca. 5 % af sukkerproduktionen. Her må vi forvente, at isoglucose vil øge sin markedsandel til måske det dobbelte.

Det er derfor afgørende, at vi får lige konkurrencevilkår med de andre lande i EU. Politikerne har besluttet, at der skal være fri konkurrence, så må de også sørge for, at vilkårene bliver ens – det gælder både på roesiden og fabrikssiden!

Vi har løbende forbedret udbyttet i marken, gennem en større og dygtigere indsats fra vores egen side kombineret med et bedre klima og en bedre tilvækst i efteråret samt bedre roesorter fra forædlerne. Vi satte ny rekord med et udbytte på 12,8 tons sukker pr. ha i år, og vores 5-års gennemsnit er nu oppe på 12,1 tons pr ha. Samtidig har vi i Danmark en af de absolut bedste dyrkerstrukturer i EU med roedyrknin-gen koncentreret tæt på fabrikkerne.

Hvis vi sammenligner os med Nordzuckers resultater i deres produktionsområder, så kan vi bestemt også være med. Andre lande har også gjort det godt, herunder bl.a. Sverige, som også opnået rekordudbytte med 11,3 tons pr. ha.

Udbytte, tons sukker pr. ha i 2013

Danmark:	12,8 tons	(11,8 tons)
Tyskland:	11,3 tons	(11,8 tons)
Polen:	11,9 tons	(10,4 tons)
Slovakiet:	10,3 tons	(10,2 tons)
Sverige:	11,3 tons	(9,9 tons)
Litauen:	11,0 tons	(8,5 tons)
Finland:	6,9 tons	(6,3 tons)

Tallene i parentes er 5-års. gns. udbyttet for 2008-12.

Men som nævnt er det vigtigt, at vi får lige konkurrencevilkår. I dag oplever vi restriktioner, om f.eks. vore tyske kollegaer ikke er belastet med. Det er f.eks. på jordbehandlingen om efteråret, hele problematikken med vandmiljøplanen samt ikke mindst restriktionerne i vores brug af plantebeskyttelsesmidler. Her har vi en stor

udfordring specielt på ukrudtsmidlerne, hvor vi i nogle sæsoner har oplevet, at vi ikke har tilstrækkelig med muligheder for at udføre en effektiv ukrudtsbekæmpelse – og inden længe står vi tilmed overfor en genregistrering af bl.a. Goltix. Ser vi på fabrikssiden, er der også ulige konkurrencevilkår, herunder især på energisiden.

Sukkerroerne og sukkerproduktionen har stor betydning for arbejdspladser og indtjeningen i vores i lokalsamfund, og jeg er overbevidst om, at vi også vil være her mange år endnu. Vi har bevist, at vi fra dansk side kan være med på dyrkningssiden, men det er også nødvendigt med ligelige rammevilkår i forhold til de andre lande i EU – et krav som styrkes yderligere, når kvoterne forsvinder i 2017, og konkurrencen skærpes yderligere.

Mange sidder uden tvivl med en tanke og et spørgsmål om, hvad det helt konkret får af betydning, når kvoterne forsvinder i 2017. Hvad betyder det f.eks. for den nuværende roekontrakt – forsvinder den ud i den blå luft i 2017, eller har den fortsat en værdi og kan handles, og hvem skal i det hele taget dyrke roerne fra 2017? Vi har som dyrkere investeret mange penge i kontrakterne og roedyrkingen, og det er vigtigt at få en hurtig afklaring på, hvad vilkårene bliver fra 2017.

Vi har derfor også i Danske Sukkerroedyrkeres bestyrelse og tilsvarende sammen med Nordic Sugar allerede taget fat på at drøfte de udfordringer og muligheder, som reformen af EU's markedsordning giver. Det er vigtigt at finde løsninger, så alle dyrkere, der er konkurrencedygtige, har mulighed for at udvikle deres bedrifter og derigennem medvirke til at bevare en stor roe- og sukkerproduktion i Danmark.

Vi mangler dog fortsat de endelige forordningstekster fra EU, så vi må væbne os med lidt tålmodighed, men vi er som nævnt i gang med arbejdet, og målet er en afklaring i løbet af i år.

Den nuværende Brancheaftale udløber efter 2014, så her skal vi naturligvis have en ny på plads, inden vi kan tegne kontrakt for 2015, men da vilkårene er stort set uændrede i 2015 og 2016, forventer jeg ikke de store ændringer i aftalen for de to år. Vi vil i den kommende tid i stedet fokusere vore ressourcer og energi på at nå frem til en optimal løsning for udviklingen af vores produktion af roer og sukker under de nye betingelser fra 2017. Og det er her vores mål, at vi ligeledes indenfor det kommende år kan melde ud om de vigtigste betingelser gældende fra 2017, herunder især vedr. kontraktforholdene.

9. CIBE

I CIBE har der været udført et stort arbejde for at få maksimal indflydelse på, hvordan den nye sukkerordning skulle se ud. Politikerne blev som nævnt enige om den nye ordning sidste år i juni, men herefter er arbejdet fortsat med detaljerne i den nye forordning, hvilket ikke er mindre betydningsfuldt. Djævelen ligger som bekendt gemt i detaljerne. Gennem hele forløbet har især vores generalsekretær i CIBE, Elisabeth Lacoste udført en utrættelig indsats for at få vore synspunkter igennem, hvor hun har trukket på sit store netværk i Bruxelles.

Det lykkedes ikke at bevare sukkerkvoterne helt frem til 2020, som var vores mål, men det er ikke det eneste, der har været i spil. Det har bl.a. også meget stor betydning for os, at vi fortsat må indgå Brancheaftaler på vegne af alle dyrkere. Her

mangler vi fortsat de sidste detaljer, da de endelige forordningstekster som nævnt endnu ikke er på plads, men alt tyder på, at det fortsat er muligt for os. Det er også et område, hvor vi har arbejdet intenst i CIBE.

Under hele processen har der været et godt sammenhold blandt medlemmerne i CIBE, og vi har sammen med fabrikanternes forening, CEFS, stået sammen og talt med én stemme overfor EU's politikere og overfor Kommissionen. Det har ikke været en helt igennem selvfølgelighed, at det har været sådan, da vi må huske, at nogle lande i EU må forventes at få fordel af kvoternes ophør, mens det vil være en ulempe for andre. På trods af det har sammenholdet som nævnt fungeret helt i top.

Personligt har jeg nu været præsident for CIBE i 3 år, og her til maj udløber min valgperiode. Egentlig lå det i kortene, at jeg skulle have siddet et år mere, men vi ændrer lidt i proceduren i forbindelse med, at min forgænger på præsidentposten, Jos van Campen fra Holland, stopper på posten som formand for CIBE's EGAC-udvalg, som er det udvalg, der har ansvaret for det vigtige arbejde med EU's landbrugspolitik. Det er herefter intentionen, at jeg går ind og overtager denne post for de næste 2 år – forudsat naturligvis at jeg bliver valgt til posten på CIBE's generalforsamling i maj.

Der er fortsat 4 personer ansat på CIBE-kontoret i Bruxelles, hvor vi nu har haft kontor i snart 6 år.

10. Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere, WABCG

Vi har også i år været aktive i Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere, WABCG, som både har medlemmer med dyrkning af sukkerroer og sukkerrør spredt over ca. 30 lande i hele verden. Der har i stil med tidligere været to møder i årets løb: et i Indien og et i London.

Indien var vært for Verdensorganisationens kongres, som afholdes hvert tredje år. Kongressen løber over nogle dage med mange gode indlæg om dyrknings- og markedsforhold rundt om i landene, og det også på kongressen, at vi vælger præsident for den kommende 3-års periode. Den nye præsident er fra Sydafrika og afløste den tidligere præsident, som er formanden for de engelske roedyrkere.

Vi havde også mulighed for at komme ud og se noget af det indiske landbrug og en sukkerfabrik, og her er så sandlig tale om andre forhold, end vi er vant til. Indien er verdens næststørste sukkerproducent næst efter Brasilien med en produktion på ca. 25 mio. tons sukker, men dyrkerstrukturen er i den helt anden ende af skalaen med gennemsnitlige arealer på 0,1 ha sukkerrør pr. dyrker. Til gengæld er de omkring 50 mio. dyrkere. Godt man ikke er formand på de kanter – det er mange at holde styr på!

Her i 2014 afholdes det årlige møde – udover London-mødet – i Belgien, så her regner vi med at deltage med et par ekstra fra bestyrelsen, da det er rigtig godt at høre om de mange forskellige forhold, der er gældende rundt om i verden.

11. Sukkerroefgiftsfonden

Som en del af beretningen hører også en kort omtale af Sukkerroefgiftsfonden. Fonden har i 2013 ydet et tilskud til Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning på 2.380.000 kr. Midlerne kommer dels via de opkrævede produktionsafgifter på 60 øre pr. ton sukkerroer, i alt ca. 1,65 mio. kr – ikke at forveksle med den tidligere omtalte produktionsafgift til EU – samt tilskud fra Promilleafgiftsfonden på 575.000 kr. Promilleafgiftsfondens midler stammer fra tilbageførte pesticidafgifter, som vi således får lidt tilbage af ad denne vej.

Sukkerroefgiftsfonden ledes af en bestyrelse på 6 personer, hvor vi sidder to fra Danske Sukkerroedyrkere, undertegnede og Vagn Juszczyk, to fra det øvrige landbrug samt to fra det offentlige, som i vores tilfælde er nogle meget kompetente folk, der kommer fra forskningsverdenen på Københavns- og Århus Universitet.

I 2014 yder Sukkerroefgiftsfonden tilskud til Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrning på 1.886.000 kr og til Københavns Universitet med 214.000 kr til forsøg med ukrudtsbekæmpelse med droner. Produktionsafgiften er uændret 60 øre pr. ton roer, og vi får tilsvarende et uændret tilskud fra Promilleafgiftsfonden på 575.000 kr.

12. Nordic Beet Research, NBR

Det bringer mig frem til en omtale af vores forsøgsorganisation Nordic Beet Research, NBR. I 2013 hævdede vi bidraget til NBR, hvor Nordic Sugar betaler halvdel, og de svenske og danske roedyrkere tilsammen betaler den anden halvdel med en fordeling svarende til landenes sukkerkvoter. For de danske dyrkere betyder det, at bidraget fra og med 2013 har været 2.370.000 kr.

Som jeg netop har oplyst, modtager Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrning, som er vores danske indgangsvinkel til NBR, i 2014 et beløb på 1.886.000 kr. Der mangler således ca. 0,5 mio. kr, som i år skal findes på anden vis.

I forbindelse med slutafregningen til november vil der således være en særskilt opkrævning til Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrning på ca. 19 øre pr. ton roer.

Der er dog en anden løsning, som vi vil arbejde på at få igennem. Jeg omtalte tidligere tilbagebetalingen fra EU af produktionsafgiften fra 2001-06. Her vil uden tvivl blive nogle midler tilovers fra tidligere dyrkere, som ikke kan tilbagebetales. Her håber vi at kunne få lov at bruge sådanne midler til f.eks. forsøgsarbejdet i lighed med sidste gang, da der blev tilbagebetalt i 2010. Vi ved endnu ikke, om det er muligt i henhold til forordningen, men hvis det bliver tilfældet, så er det tanken at bruge af disse penge og undgå opkrævningen på de 19 øre. Men nu må vi se, om det bliver en mulighed!

Ellers vil jeg ikke komme nærmere ind på NBR, blot gentage, at det er et stor og flot stykke arbejde, der udføres på stedet, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at rette en tak til hele personalet på NBR for den store indsats, der lægges for dagen.

Mange af jer var til mødet her i hallen for få uger siden, som bl.a. NBR stod bag, og I er derfor fuldt opdateret på de seneste resultater. Herudover vil jeg gerne henvise til NBR's beretning, som netop er udkommet sammen med det seneste nummer af Sukkerroe-Nyt. Trykning og udsendelse af beretningen er i øvrigt finansieret af de

uafhentede midler fra tilbagebetalingen af EU-produktionsafgifterne i 2010, som jeg netop har omtalt, hvilket også fremgår af vores regnskab.

Jeg vil endvidere henvise til, at der også i år står et ekstraordinært bidrag på 185.000 kr til NBR i vores budget. Bidraget skal gå til forsøg med særlig fokus på danske forhold. Nordic Sugar yder et tilsvarende beløb. Det er det samme beløb, som også stod i budgettet for 2013. Beløbet stammer fra et overskud på Kontraktbørsen i 2012, og jeg informerede om det i beretningen sidste år. Beløbet blev som nævnt ikke benyttet i 2013, hvilket er årsagen til, at det på ny er afsat i budgettet for 2014.

13. Foreningen

Jeg bliver lidt ved det med pengene – denne gang vedrørende formue og økonomi her i vores forening, Danske Sukkerroedyrkere.

Tilbage i 2011 udbetalte vi 65 mio. kr af vores formue til alle medlemmer. Det var en stor del af de oprindeligt ca. 84 mio. kr, som vi modtog fra Danisco efter deres salg af sukkervirksomheden til Nordzucker i 2008. Det var oprindeligt planen, at pengene skulle være brugt til at købe os ind som medejere i Nordic Sugar, men det blev som bekendt desværre aldrig til noget.

Ved udbetalingen i 2011 lod vi et restbeløb på 14,5 mio. kr blive stående i foreningen som en gardering, hvis der skulle opstå et skattekrav mod foreningen. Vi forventede dog ikke at få et sådant krav, da vi tilbage i 2009 fik foretaget en juridisk vurdering, som viste, at vi ikke er skattepligtige, og vi har heller ikke modtaget noget krav fra SKAT siden da. Den normale deadline for at modtage et sådant skattekrav udløb i maj 2013, men fristen kan i særlige tilfælde dog være længere.

Vi har i bestyrelsen set på vores formue. Udover de 14,5 mio. kr fra Danisco-pengene, har vi fortsat en grundformue på 10-15 mio. kr, som nogenlunde svarer til den formue, vi normalt har haft i foreningen som likviditet og beredskab. Vi mener, at det er vigtigt fortsat at have midler til et beredskab, så vi kan agere uanset hvad, hvis det skulle blive nødvendigt.

Med hensyn til de 14,5 mio. kr så har vi besluttet, at de over de kommende år skal komme jer medlemmer til gode. Det sker ved, at vi nedsætter kontingentet til foreningen til det halve af, hvad det ellers skulle have været for at opnå balance på budgettet. Kontingentet for 2014 er således nedsat til 50 øre pr. ton roer. Herved budgetterer vi med et underskud på 1,3 mio. kr, som tages ud af de 14,5 mio. kr.

På denne vis kommer pengene de nuværende og fremtidige dyrkere til gavn. Vi undgår herved også en diskussion om, hvem der skulle have haft andel i pengene, hvis vi i stedet havde valgt at udbetale dem, som vi gjorde i 2011. Skulle pengene gå til de samme dyrkere, som i 2011, nuværende dyrkere eller...?

Endvidere skal vi også huske, at restbeløbet er ret lille, hvis vi deler det ud til alle, så administrativt ville det også være en stor omgang for et relativt lille beløb pr. dyrker.

14. Afslutning

Her ved afslutningen håber jeg, I alle har hørt, at der har været flere gode elementer end dårlige i beretningen. Det er også det billede, vi i bestyrelsen hele tiden arbejder for. Det er det positive, der skal drive vores forening. Nogle vil med det samme sige, at det er nemt, når priserne går den rigtige vej, og udbytteerne er gode – så er alle glade. Hele vores Brancheaftale er bygget op på, at alle skal få noget ekstra for at yde noget ekstra. Det er et godt princip, og det gør, at alle yder det yderste.

Vi vil også fremadrettet i det arbejde, der nu skal i gang, prøve at få det positive ud af forhandlingerne, så det store engagement, der er i dyrkerkredsen, kan bevares. Vi vil have den mest positive afgrøde i Danmark.

I bestyrelsen får vi mange udfordringer. I år var en af dem at levere ca. ½ tons roer til københavnerne, hvor Embassy of Lolland-Falster holdt et stort og velgennemført roelygte-arrangement i forbindelse med Kulturnatten i efterårsferien. Mange skolefritidsordninger på Lolland-Falster hjalp med til at lave roelygter, så københavnerne kunne lære det fra bunden. Og jeg så selv det flotte resultat og den store entusiasme københavnerne lagde for dagen for at lave en roelygte de kunne tage med hjem.

Tak til Nordic Sugar for samarbejdet i årets løb. Det var en noget besværlig proces, vi var i gang med sidste sommer og efterår, men som jeg sagde først i beretningen, var det besværet værd, da vi endelig nåede til enighed. Men det skal kunne gøres mere effektivt i fremtiden, da vi får mange flere elementer på spil end roeprisen.

Tak til Agricentret og folkene på fabrikkerne. Det var godt kørt.

Tak til alle andre samarbejdspartnere og pressen. Stor tak til bestyrelsen og sekretær Klaus Sørensen og tak til alle jer medlemmer for konstruktivt medlemskab af Danske Sukkerroedyrkere.